

Slutrapport SMEdoc

Dnr Y3041-68-2006

1. Sammanfattning

Internet har i allt högre grad blivit en allmänt vedertagen teknik för informationssökning, vilket också avspeglas hos små och medelstora exportföretag som använder Intranet/Internet i sin affärsverksamhet. Kunder använder Intranet/Internet för att söka efter information och dokument, vilka kan finnas i flera versioner och på olika språk. I dessa företag kan viss information och dokument behöva bevaras och tillgängliggöras under lång tid (produkternas livslängd kan vara upp till 30-40 år), vilket ställer krav på en fungerande informations- och dokumentförvaltning. De särskilda krav på informations- och dokumentförvaltning i företag där Intranet/Internet används som teknik för distribution kopplad till ökad konkurrenskraft, kundtillfredsställelse, affärsnytta och tillväxt är ett försummat forskningsområde.

Mittuniversitetet har varit huvudman/koordinator för projektet som har bedrivits under 1.5 år med start 2006-07-01 och avslutades den 2007-12-31. På Mittuniversitetet har frågor kring access, bevarande, tillgängliggörande och förvaltning av information och dokument varit kärnkomponenter i den forskning som bedrivs inom arkiv- och informationsvetenskap. Att utifrån arkiv- och informationsvetenskapliga metoder studera de behov av strukturerad dokument- och informationshantering som finns inom små och medelstora exportföretag bedöms kunna utgöra en motor för att dessa företag skall kunna utnyttja webbt teknik som ett viktigt led i sin affärsverksamhet. Därutöver bedöms sådan forskning utgöra en drivkraft för att skapa och etablera ett nytt forskningsfält inom arkiv- och informationsvetenskap i samverkan med informatik, där Mittuniversitetet ytterligare kan stärka sin nationella och internationella ställning.

Projektets övergripande syfte är att med hjälp av arkiv- och informationsvetenskapligt forskning bidra till att stärka konkurrenskraft, kundtillfredsställelse, affärsnytta och tillväxt i små och medelstora företag i regionen så att dessa kan nyttja elektroniska dokument och information via webbgränssnitt på ett effektivt sätt, med beaktande av ett långsiktigt bevarande.

Projektet har flera delmål i syfte att medverka till att små och medelstora företag kan stärka sin konkurrenskraft och tillväxt:

1. Skapa en kunskapsplattform för dokument- och informationsförvaltning inom små och medelstora företag genom vetenskapliga studier.
2. Testa, utvärdera, praktiskt tillämpa modeller och standarder för tillgängliggörande och återsökning av dokument och information där Internet är teknikplattform,
3. Bidra till utveckling och konstruktion av nya sökhjälpmedel anpassade för Internettjänster i små och medelstora företag.
4. Utforma och utveckla en testmiljö (prototyp) för tillgängliggörande av information och dokument via Internet, grundad på vetenskapliga och empiriska studier.

5. Studera eventuella likheter mellan de behov som små och medelstora företag har, jämfört med offentliga myndigheter som skapat e-tjänster för medborgaren inom ramen för 24-timmarsmyndigheten och eventuellt dra nytta av utvecklingen på det området.
6. Medverka till att Mittuniversitetet når internationellt erkännande som forsknings- och utbildningsinstitution inom arkiv- och informationsvetenskap.

Arbetet i projektet har bedrivits i en forskningsdel och en praktisk verksamhetsdel inriktad på att utveckla de deltagande företagens teknikplattform för dokument- och informationshantering.

De studier som projekt genomfört visar att stora tidsbesparingar kan göras om man kan hitta effektiva sätt att finna rätt information snabbt. Att skapa system som minimerar återsökningstiderna kan enkelt räknas hem ekonomiskt. Forskningen visar också att brister i dokument- och informationshantering fick negativa konsekvenser för företagets möjligheter att dra erfarenhet av tidigare händelser vid bland annat offertförfarande, vilket resulterade i minskade möjligheter till vinst. Företagens mognad och beredskap för att ta till sig ett mer strukturerat arbetssätt när det gäller den egna verksamhetens informationsflöden varierade. Men insikten om behovet ökade under projekttiden och det blev uppenbart att aktiviteter inom detta område skapar en situation där all är vinnare om åtgärder vidtas. De berörda tillverkningsföretagen får ett effektivare informationsflöde, IT-företagen får fler konsultuppdrag och behovet av vidare analys och forskning gynnar akademien. En ytterligare slutsats som projektet kunde dra efter den inledande verksamhetsanalysen och kartläggningen av informationsflöden, var att projektet skulle fokusera på att komplettera befintliga system med större funktionalitet eller implementera nya programvaror som kan utgå från/komplettera befintliga system. Orsaken till detta var främst projektets begränsningar i tid och ekonomiska resurser.

Projektet bedömer att syftet och målen är uppfyllda men ser också att huvuddelen av arbetet under projekttiden fokuserades på den aktuella verksamheten och att de långsiktiga bevarande frågorna i fortsättning bör beaktas i större utsträckning. Konkret innebär det att även företagen bör analysera sin information med avseende på framtida behov och eventuella gallringsfrister. Dessutom bör de tekniska lagringsteknikerna och eventuella leveransrutiner till en mer långsiktig arkivdepå behandlas mer utförligt.

Intresset för projektets område har vuxit under projekttiden varför det finns goda förutsättningar för att kommande forskningsansökningar kring detta ämnesområde kan beviljas medel. Förutsättningar för att regionen kan komma att spela en avgörande roll i framväxten av ett nytt forskningsområde samt en ny marknad är mycket goda. Erfarenheterna från projektet bör också tas till vara i de framtida utvecklingsscenarier som processas fram i regional samverkan (t.ex RTP).

2. Bakgrund

Internet har i allt högre grad blivit en allmänt vedertagen teknik för informationssökning, vilket också avspeglas hos små och medelstora exportföretag som använder Intranet/Internet i sin affärsverksamhet. Kunder använder Intranet/Internet för att söka efter information och

dokument, vilka kan finnas i flera versioner och på olika språk. I dessa företag kan viss information och dokument behöva bevaras och tillgängliggöras under lång tid (produkternas livslängd kan vara upp till 30-40 år), vilket ställer krav på en fungerande informations- och dokumentförvaltning. De särskilda krav på informations- och dokumentförvaltning i företag där Intranet/Internet används som teknik för distribution kopplad till ökad konkurrenskraft, kundtillfredsställelse, affärsnytta och tillväxt är inte ett känt forskningsområde. Det är därtill högst troligt att legala krav på företagens bevarande av webbpublicerad information kommer att öka. Avsändaren/utgivaren måste för egen och andras del kunna visa vad som en gång publicerats, för att därmed styrka vilka uppgifter som har lämnats. I dag saknas i stort sett rutiner och metoder för att bevara sådan information, utan en vanlig metod är att rensa (delete) på hemsidan när informationen inte längre är aktuell, eller ersätta den med en ny version.

För projektets huvudman/koordinator – Mittuniversitetet är frågor kring access, bevarande, tillgängliggörande och förvaltning av information och dokument kärnkomponenter i den forskning som bedrivs inom arkiv- och informationsvetenskap, en forskning som visat att bevarande av elektroniskt skapad information är allt annat än trivial. Att utifrån arkiv- och informationsvetenskapliga metoder studera de behov av strukturerad dokument- och informationshantering som finns inom små och medelstora exportföretag bedöms kunna utgöra en motor för att dessa företag skall kunna utnyttja webbt teknik som ett viktigt led i sin affärsverksamhet. Därutöver bedöms sådan forskning utgöra en drivkraft för att skapa och etablera ett nytt forskningsfält inom arkiv- och informationsvetenskap i samverkan med informatik, där Mittuniversitetet ytterligare kan stärka sin nationella och internationella ställning. Projektet har bedrivits under 1.5 år med start 2006-07-01 och avslutades den 2007-12-31. Den totala finansieringen enligt beslutet uppgick till 2.994 800 kronor omfattande kontanter och eget arbete. Beloppet fördelar sig enligt följande:

Privata företag	620 000
Offentlig finansiering	1.474 800 ¹
EG – Regionala fonden	900 000 kronor.

Den beslutade fördelningen avviker marginellt från den faktiska fördelning som går att studera i den ekonomiska redovisningen.

3 Projektbeskrivning och uppfyllelse av syfte, mål och målgrupp

3.1 Syfte

Projektets övergripande syfte är att med hjälp av arkiv- och informationsvetenskapligt forskning bidra till att stärka konkurrenskraft, kundtillfredsställelse, affärsnytta och tillväxt i små och medelstora företag i regionen så att dessa kan nyttja elektroniska dokument och information via webbgränssnitt på ett effektivt sätt, med beaktande av ett långsiktigt bevarande.

¹ Mittuniversitetet 830 800 kronor, Länsstyrelsen 600 000 kronor samt Landsarkivet Härnösand 44 000.

3.2 Mål

Projektet har flera delmål i syfte att medverka till att små och medelstora företag kan stärka sin konkurrenskraft och tillväxt:

1. Skapa en kunskapsplattform för dokument- och informationsförvaltning inom små och medelstora företag genom vetenskapliga studier.
2. Testa, utvärdera, praktiskt tillämpa modeller och standarder för tillgängliggörande och återsökning av dokument och information där Internet är teknikplattform,
3. Bidra till utveckling och konstruktion av nya sökhjälpmedel anpassade för Internettjänster i små och medelstora företag.
4. Utforma och utveckla en testmiljö (prototyp) för tillgängliggörande av information och dokument via Internet, grundad på vetenskapliga och empiriska studier.
5. Studera eventuella likheter mellan de behov som små och medelstora företag har, jämfört med offentliga myndigheter som skapat e-tjänster för medborgaren inom ramen för 24-timmarsmyndigheten och eventuellt dra nytta av utvecklingen på det området.
6. Medverka till att Mittuniversitetet når internationellt erkännande som forsknings- och utbildningsinstitution inom arkiv- och informationsvetenskap.

Arbetet i projektet har dels bedrivits i en forskningsdel och en praktisk verksamhetsdel inriktad på att utveckla de deltagande företagens teknikplattform för dokument- och informationshantering.

Forskningsarbetet inom projektet har delats mellan doktoranderna och de seniora forskarna. Doktorandernas forskning har varit fokuserad på en kartläggning av informationsflödena och en verksamhetsanalys i de delar av företagen som ingår i projektet. De seniora forskarna har valt sin fokus så att de på bästa sätt kan komplettera och stödja de grundläggande studierna på företagen. Det handlar om omvärldsanalys, modeller och strategier för informationshantering, CRM och SME och Enterprise Architecture. En del av de seniora forskarnas tid har även använts till att handleda de båda doktoranderna i deras arbete.

Uppbyggnaden av en kunskapsplattform (*delmål 1*) genomfördes under projektets första halvår då projektets doktorander i första hand via de intervjuer de genomfört, dokumenterade de behov av effektiv dokumenthantering som företagens anställda påpekar. Denna information har sedan jämförts med företagens befintliga informationssystem, teknik och organisationsstruktur.²

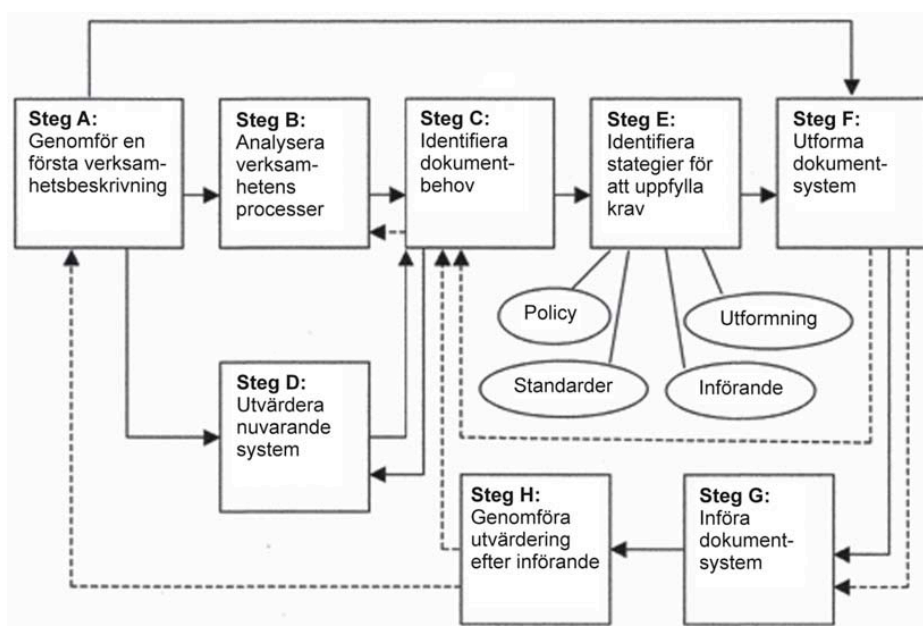
Detta arbete har fördjupats under projektets andra halvår och också formulerats i kravspecifikationer som tagits fram i nära samarbete med de deltagande företagen (framförallt steg C och D i grafen nedan).

De studier som avslutats indikerar ett stort behov av att hantera och strukturera kunskapen som finns i de elektroniska dokumentflödena. Men också att information och kunskap om

² Borglund, E. (2007). En introduktion till edm och ecm ur ett arkivvetenskapligt perspektiv. Arkiv, Samhälle och Forskning, 2007(1), 44-58.

produkter och kunder hanteras i olika system som idag inte kan sammanställas och återsökas i samlad form.³

Forskningsarbetet har bedrivits i anslutning till den modell för verksamhetsanalys som redovisas i ISO 15489 (se figur nedan) och där forskningen kan sägas ha nått steg E och F och påbörjat steg G. Målsättningen har varit att ge företagen stöd och råd så att de med egen eller konsultresurser under projekttiden kan påbörja ett införandeförfarande. Däremot har projektet under sin verksamhetstid inte hunnit genomföra steg G och H i sin helhet.

Projektets *delmål 2-4* har till viss del utförts parallellt varför de här behandlas tillsammans. Som indikerades ovan har ett stort problem för företagen varit svårigheterna att sammanställa, återfinna och förmedla information. Eftersom projektets ekonomiska förutsättningar har varit begränsade, har arbetet med den tekniska plattformen efter den inledande probleminventering och kartläggningen av informationsflöden, fokuserats på att komplettera befintliga system med större funktionalitet eller implementera nya programvaror som kan utgå från/komplettera befintliga system.

Projektets *delmål 4* har under projektets slutfas intensifierats och olika system har testats och satts i skarp drift i syfte att underlätta och effektivisera företagens dokument- och informationshantering. De studier som projekt genomfört visar att stora tidsbesparingar kan

³ Borglund, E. A. M. (2007). EDM business values in a SME environment in terms of knowledge management. Paper presented at the European and Mediterranean Conference on Information Systems 2007 (EMCIS2007), Valencia, June 24-26.

Borglund, E. A. M., & Sundqvist, A. (2007). The role of EDM in information management within SMEs. Paper presented at the The Second International Conference on Digital Information Management (ICDIM'07).

göras om man kan hitta effektiva sätt att finna rätt information snabbt. Att skapa system som minimerar återsökningstiderna kan enkelt räknas hem ekonomiskt, då man ställer detta i relation till den tid som spenderas på informationssökning. Det var även så att brister i dokument- och informationshantering fick negativa konsekvenser för företagets möjligheter att dra erfarenhet av tidigare händelser vid bland annat offertförfarande, vilket resulterade i minskade möjligheter till vinst. I de bägge deltagande företagen har uppdateringar och utveckling av befintliga informationssystem genomförts under 2006 och 2007.

På EdmoLift har man under ett drygt decennium nyttjat programvaran Caradoc (från företaget Carasoft AB) för ritningar och konstruktionsarbeten. Stort arbete har under sista tid lagts på att i samverkan med programleverantören uppdatera och anpassa program för dagens behov. Dessutom har materialet i stor utsträckning kompletterats med metadata. För EdmoLifts egentliga verksamhetssystem (M3 tidigare Movex) har det tidigare inte funnits något riktigt stöd för hantering av dokument, vilket är och har varit en stor brist. En viktig del i verksamheten är att dokumentera försäljningssiffrorna, vilka produkter kunder köper etc. Dessa ”översiktsbilder” av verksamheten utgör en viktig del av dokument- och informationsflödet i företaget. Det har tagit mycket tid att sammanställa information från en rad olika system. Under projekttiden har arbete lagts ner på att finna program/system som skulle kunna underlätta denna sammanställning och därmed hålla ihop en rad ”stuprörssystem”. Under projekttiden installerades Qlickview vilket är en uppmärksammad och prisbelönad produkt som på ett enkelt sätt sammanställer information ur en rad standardprodukter och spar därmed mycket arbete samtidigt som det skapar enhetliga och överskådliga sammanställningar.

Teknikplattformens utveckling i projektets andra deltagande företag – Logosol – har tagit stora kliv under projektets slutfas. Företaget uttryckte behov av en rad åtgärder vilket också stöddes av den verksamhetsbeskrivning och analys av verksamhetsprocesserna som har genomförts under projektets B och C faser (Se figur 1). Inventeringen resulterade i en sammanställning av önskade åtgärder som skulle syfta till:

- att tillgängliggöra information som nu är intern också via Internet
- att arkivera information om produkter under produkternas livslängd
- att underlätta informationsflöden genom revisionsystem
- att höja informationssäkerheten genom rättigheter

Tillsammans med projektets forskare och externa konsulter har företaget tittat på möjligheterna att skraddarsy system för att lösa de olika problemen. Slutsatsen blev att företaget varken har tid eller pengar skapa ett skraddarsytt dokument- och informationshanteringssystem. Istället föll valet på en rad uppdateringar av befintliga programvaror samt dellösningar, där relativt billiga program skall lösa de enskilda problemen. En anledning till detta är att små- och medelstora företag ofta har många olika typer av dokument och flöden, men att antalet dokument är få och innehållet i flöden är små.

Utifrån ett sådant ställningstagande listades önskade förslag enligt följande:

Dokument - informationsflöde	Lösning	Spridning	Intressent
<i>Bildhantering</i>	<i>Bildarkiv (ACDSee Pro)</i>	<i>FTP -> Webserver</i>	<i>Distributörer, kunder</i>
<i>Manualer (översättningar)</i>	<i>Projektplats Web</i>	<i>Projektplats Web</i>	<i>Översättare</i>
Versionshantering dokument & ändringskö	Sharepoint	Sharepoint	Alla
<i>Bolagshandlingar, protokoll</i>	<i>Sharepoint</i>	<i>Sharepoint</i>	<i>Styrelsen</i>
<i>Ritningar</i>	<i>Ritningsarkiv (IronCAD TeamVault)</i>	<i>FTP -> Webserver</i>	<i>Underleverantörer</i>
<i>Frakthandlingar</i>	<i>Skrivare</i>	<i>LAN via IP</i>	<i>Underleverantörer</i>
Försäljningsrapporter	Garp	FTP -> Web	Distributörer
Artikelregister	Garp	Garp B2B	Distributörer
Blanketter och anvisningar	Intranet	Intranet	Anställda

Varav de delar som är markerade i fetstil i stort är genomförda och de som är kursiverade är påbörjade men ej slutförda.

Med utgångspunkt från de gjorda verksamhetsanalyserna och de därefter vidtagna aktiviteterna med att utveckla företagets teknikplattformar kring dokument- och informationshantering har företagen under projektiden avsevärt förbättrat sin hantering och erhållit kunskap och insikter kring företagets framtida behov och tänkbara lösningar.

Utifrån dess företags erfarenheter och projektets forskning torde det vara både önskvärt och möjligt att intressera en programvarutillverkare att ta fram en ”paketlösning” för små- eller medelstora företags dokument- och informationsflöden.

I *delmål 5* har projektet funnit att de för SME mest användbara erfarenheterna från den offentliga sektorns arbete med att skapa e-tjänster gäller möjligheter att hantera kommunikation mellan medborgaren/myndigheten. Här skulle företagets kommunikation mellan kunder/återförsäljare ha likheter med den offentliga förvaltningens kommunikation med medborgaren via SHS och andra tekniska lösningar såsom Mina Engagemang (mina sidor). Dessa erfarenheter skulle kunna användas i kundspecifika CRM lösningar för företagen.

Under *delmål 6*: ”Medverka till att Mittuniversitetet når internationellt erkännande som forsknings- och utbildningsinstitution inom arkiv- och informationsvetenskap” har vi under perioden har blivit en aktiv del av Moreq2 där vi utgör en del av expertpanelen. Vi har också blivit aktiva medlemmar i SIS Arkiv- och dokumenthantering - SIS/TK 321/AG 1, i syfte bland annat arbeta fram en ny ISO-standard för just arbetsprocessen vid verksamhetsanalys.

Vi har också aktivt tagit initiativ till ett samarbete med London University i syfte att skapa ett internationellt kursutbud inom ämnesområdet, detta utgör också ett första steg i en internationaliseringsplanen som har tagits fram under 2007. Vi avvaktar dock i denna del den nyligen tillsatta professuren. Vi har också deltagit ett par seminariedagar i Ålborg Danmark i oktober 2007 för att bistå danskarna vid etableringen av en universitetsutbildning i Arkiv- och informationsvetenskap. Där vi också beskrev vårt upplägg med forskningsprojekt som SMEdoc och hur detta befruktar vårt kursutbud. Vi avser också att under vt 2009 igångsätta en kurs i verksamhetsanalys och processkartläggning med bland annat fokus på näringslivets behov.

Under de forskarseminarier som har hållits har projektet diskuterat hur forskningens resultat bäst skall publiceras för att positionera ämnet nationellt och internationellt. På det nationella planet kommer kunskap att förmedlas via tidskrifterna Arkiv, samhälle och forskning, Arkiv i norrland och IRIS och genom organisering av konferenser och workshops i juni 2007 då de resultat som hittills uppnåtts presenteras på en egen konferens under temat ”Små- och medelstora företags informationshantering - För tillväxt och nytta” (se även sidan 11).

Internationellt kommer projektets resultat att i första hand försöka publiceras i tidskriften *Archival science* men även andra tidskrifter såsom *First Monday* och *The Information Management Journal* kan komma i fråga.

Projektet avser att fortsätta arbetet med att sammanställa den information som framkommit och publicera detta i form av handboksliknande websida/publikation med ett preliminärt innehåll enligt nedan:

1. Inledning – Göran Samuelsson

2. SME och behovet av en sammanhållen informationshantering - Case studie I – Erik Borglund

Små och medelstora företag har mängder med information som måste hanteras på ett effektivt sätt. En sammanhållen informationshantering är en förutsättning för en effektiv affärsverksamhet på en stark konkurrens utsatt global marknad.

3. Informationshantering och affärsnytta Case studie II - Anneli Sundqvist

4. SME och det långsiktiga bevarandet av informationen – Kenneth Hänström

5. System/modeller för hantering av information – Viveca Asporth

Idag finns en rad olika begrepp – modeller som används när det gäller att hantera information över tid (Document management systems, Content management systems, Enterprise content management, Records management systems, Data warehouse, Data mining, OLAP (Online Analytical Processing) och Business Intelligence.) på vilket sätt skulle dessa kunna bidra till en bra långsiktig informationshantering.

6. Hur påverkas dokument- och informationsflöden i SME med hänsyn till lagar och förordningar? Patrik Wallin

Hur kan regelverk som SOX, Basel II och III samt svensk kod för bolagsstyrning påverka de små- och medelstora företagen på sikt? Förutom en allmän kartläggning och vad dessa regelverk står för i relation till dokument- och

arkivhanteringen är det också önskvärt att analysera vad dessa ökade krav komma att få för inverkan på mindre och medelstora företag.

7. Kundrelationer och behovet av en effektiv dokument- och informationshantering - Håkan Sundberg

SME har mycket att vinna på att utveckla sina kundrelationer och då med hjälp av IT. Hur väl integrerade är de olika verksamhetssystemens informationsflöden med CRM och dess eventuella IT-stöd. Vilken strategier bör man som företagare ha för att skapa långsiktiga och varaktiga kundrelationer och vilken information bör då bevaras?

8. Sammanfattande slutdiskussion – Göran Samuelsson

Projektet bedömer att syftet och målen är uppfyllda men ser också att stor fokus under projekttiden har lagts på den aktuella verksamheten och att de långsiktiga bevarande frågorna i fortsättning bör beaktas i större utsträckning.

3.3 Målgrupp

Projektets målgrupp har primärt varit små och medelstora exportföretag, den arkiv-informationsvetenskapliga forskningen samt grundutbildningen.

3.4 Verksamhetsbeskrivningen och arbetssätt

Projektet har huvudsakligen genomförts som ett FoU-projekt i samverkan mellan två små- och medelstora exportföretag och Mittuniversitetet. Häri har ingått empiriska undersökningar, utveckling och test av prototyp, workshops och idéseminarier. Arbetet i projektet har dels bedrivits i en forskningsdel och en praktisk verksamhetsdel inriktad på att utveckla de deltagande företagens teknikplattform för dokument- och informationshantering. De aktiviteter som ingått i projekt framgår i stor utsträckning av sammanställningen nedan:

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Grundläggande forskningsarbete (materialinsamling, textproduktion, publicering)	2006-07 -01	2006-12-31
Forskningsgenomförande (datainsamling genom vetenskapliga studier, test av modeller och teorier)	2006-10-31	2007-11-30
Förstudie av prototyp	2006-07-01	2006-12-31
Prototypdesign och prototyputveckling	2007-01-01	2007-11-30
Referensgruppsmöten/workshop 1-2 per år	2006-09-01	2007-10-31

Projektets organisation och övriga aktiviteter framgår enligt nedan:
I projektgruppen har ingått,

Göran Samuelsson Projektledare Miun (Mittuniversitetet)
Sara Hurtig, Projekthandläggare Miun
Anneli Sundqvist, Forskare doktorand Miun
Erik Borglund, Forskare, doktorand Miun
Henrik Tjernberg, företagsrepresentant EdmoLift
Maria Palmgren, företagsrepresentant Logosol

Till denna projektgrupp har också knutits följande personer/forskare:
Patrik Wallin, Universitetslektor och doktor Arkiv- och informationsvetenskap, Miun
Viveca Asproth, professor Informatik, Miun
Kenneth Hänström, IT-chef, Landsarkivet Härnösand
Håkan Sundberg, Universitetslektor, doktor Datavetenskap, Miun

Projektet har haft 16 protokollförda projektgruppsmöten samt 6 forskningsseminarier
Ett referensgruppsmöte och en workshop/konferens (SMEforum dagen)

Projektgruppsmöten

Antal: 16

Datum: **2006:** 13 mars, 29 maj, 26 september, 26 oktober, 23 november, 20 december

2007: 6:e februari, 13:e mars, 17:e april, 15:e maj, 1:a juni, 19:e juni, 29 augusti, 12 september, 6:e nov samt den 14 december

Plats: Mittuniversitetet, EdmoLift samt Logosol samtliga Härnösand

Medverkande: Henrik Tjernberg, Edmolift AB, Maria Palmgren/Joakim Byström, Logosol, Göran Samuelsson (projektledare), Mittuniversitetet, Anneli Sundqvist, Mittuniversitetet, Erik Borglund, Mittuniversitetet, *Patrik Wallin, Mittuniversitetet, Viveca Asproth (forskningsamordnare), Mittuniversitetet*, och Sara Hurtig, (projekthandläggare).

Forskargruppsmöten

Antal: 6

Datum:**2006:** 26 september, 26 oktober, 23 november, **2007** 23:e april, 2 oktober samt den 14:e december

Plats: Mittuniversitetet, Härnösand

Medverkande: Göran Samuelsson (projektledare), Mittuniversitetet, Anneli Sundqvist, Mittuniversitetet, Erik Borglund, Mittuniversitetet, Patrik Wallin, Mittuniversitetet, Viveca Asproth, Mittuniversitetet, Håkan Sundberg, Mittuniversitetet.

Referensgruppsmöte 1

Datum: 23 november 2006

Plats: Landsarkivet, Härnösand

Medverkande: Henrik Tjernberg (Edmolift), Joakim Byström (Logosol), Sara Hurtig, (Mittuniversitet, projekthandläggare), Göran Samuelsson (Mittuniversitet, projektledare), Anneli Sundqvist (Mittuniversitet), Lars Holmberg (Läns Tekniskt Centrum Kramfors), Carina Strömberg (Landsarkivet Härnösand), Kenneth Hänström (Landsarkivet Härnösand)

Konferens – SMEforum dagen 11:e juni 2007

Håller du på att drunkna i informationsfloden?

Kom till SMEforum dagen!

En dag vi ägnar vi åt små- och medelstora företags informationshantering under devisen - För tillväxt och nytta

Program

09.30-10.00	Samling och kaffe/te	
10.00-10.10	Välkommen dagens moderator Staffan Sandelin	
10.10-10.35	Småföretagarens vardag "Vi drunknar i filer"
Joakim Byström, Logosol	
10.35-11.00	Bra informationshantering är guld värd -
Anders Wahlqvist, VD EdmoLift	
11.00-12.00	SMEdoc - forskning kring SME:s informationshantering - Arkiv och informationsvetenskap Mittuniversitetet	
12.00-13.00	Lunch	
13.00-13.45	Informationslogistik vad är det? Birgitta Fagerström Växjö Universitet och Centrum för Informationslogistik, Ljungby	
13.45-14.30	SME och IT-användning Tommy Schavon, Företagarna Västernorrland	
14.30 -14.50	Kaffe	
14.50-15.30	Paneldebatt och avrundning	

Deltagandet är gratis men föranmälan krävs. Vi bjuder på kaffe med tilltugg. Lunchen ordnar man på egen hand. Föranmälan gör du [här](#).

Tidpunkt: Måndagen den 11 juni

Plats/Lokal: Sigma, Gånsviksvägen 2-4, Mittuniversitet, Härnösand

Arrangörer: Mittuniversitetet, EU-mål 1 samt Näringslivets Arkivråd (NLA)

Kontakt: Sara Hurtig 0611-86251, sara.hurtig@mun.se eller Göran Samuelsson 070-5690455, goran.samuelsson@mun.se

I samband med konferens gjordes en rad utskick till olika organisation/intressegrupper – framförallt inom näringsliv, IT- och arkivsektor. Till exempel fick 1600 mottagare i nätverken kring Sundsvall 42, Åkroken och ett mittnordiskt IKT-nätverk inbjudan. Annonsering skedde på en rad andra webbplatser såsom ABM-resurs, Midsweden biz, Företagarna, Svenskt näringslivsarkiv m.fl. Dagen besöktes av ett 30-tal personer, som lyssnade och diskuterande i anslutning till programmet.

4. Indikatorer

4.1 Nya/skapade arbetstillfällen

Projektet bedömer att den arbetsmarknad som kan genereras i anslutning till projektets arbetsområden på lång sikt 3-5 år kan vara betydande, då samtliga mindre- och medelstora företag i allt större utsträckning måste beakta sina informationsflöden. De arbetstillfällen som kommer att uppstå kan inledningsvis vara av mer tillfällig karaktär i anslutning till att större insatser krävs för att bygga upp en bättre infrastruktur kring informationsflödena – det kan handla om att förbättra/komplettera information med mera metadata, skanna in äldre analoga dokument med mera. Det kommer också att ställas större krav på teknisk it-kunskap – nya programvaror som också kommer introduceras bland fler medarbetare och därmed kräva mer support och underhåll. Kunnandet kommer inledningsvis introduceras via konsulter som troligen kommer att ”upptäcka” en ny marknad när även de mindre och medelstora företagen i större utsträckning blir alltmer ”tekniktunga”. Det innebär att regionens it-företag i större utsträckning bör beakta den här typen av kunder och erbjuda mer skräddarsydda lösningar väl avpassade för deras storlek och befintliga verksamhetsstöd. Att omsätta detta i specifikt antal arbetsfällena är dock mycket svårt och bör göras i anslutning till regionens arbete med framtidsscenarioer.

Konkret har dock projektet medverkat till att Edmo Lift kommer att fortsätta att utveckla sin dokumenthantering och att företag just nu rekryterar ytterligare en medarbetare som kommer ha sitt fokus på projektets arbetsområden. Detta är en tjänst på heltid och en tillsvidareanställning.

4.2 Bevarade arbetstillfällen

De arbetstillfällen som förlängts eller bevarats bland projektets deltagande parter är framförallt de forskarinsatser som bedrivits av doktoranderna och som annars inte hade kunnat fortsätta och måst avslutats. Via projektet har dessa kunnat bedriva sina studier fram till avhandlingsnivå och är därmed också bättre rustade att söka nya forskarmedel för att ytterligare stärka området på sikt.

4.3 Antal företag

Projektet hade måhända en något naiv syn på det realistiska att skapa ett enmansföretaget som skulle fokusera på SME:s dokument- och informationshantering. Under projekttiden har istället insikten vuxit fram om att det är lämpligare att redan etablerade IT-konsultföretag utvecklar sin verksamhet mot denna typ av kunder. Några av regionens IT-företag har redan varit involverade i projektets arbete med att utveckla informationsflödena på de deltagande SME. Projektets bidrag i form av artiklar och forskningsrapporter kan utgöra underlag för de redan etablerade IT-företag i regionen att skaffa sig konkurrensfördelar när denna ”nya” marknad växer. (se även punkten 4.1 ovan)

4.4 Projektets påverkan på alla de övriga i beslutet angivna indikatorerna

Projektet har via publicerade artiklar, anordnandet av SMEforum dagen och artiklar i dagspress skapat intresse kring projektets frågeställningar och därmed skapat ett nytt nätverk. Nätverket

kommer att fortleva via hemsidan som upprättats för projektet och de nya forskningsansökningar som redan gjorts⁴ och kommer att göras under våren 2008. Målsättningen är att externa forskningsmedel för fortsatt forskning inom projektets ämnesområde skall finnas på plats till årsskiftet 2008/09. Mittuniversitetet kommer till vårterminen 2009 starta en kurs i verksamhetsanalys och processkartläggning som varit ett viktigt inslag i projektets löpande arbete. Dessutom förbereds ett kursupplägg som kommer riktas direkt mot små- och medelstora företagare där fokus kommer att läggas på att följa informationsflödet från datafångst till ett långsiktigt bevarande. Beräknad start för denna kurs är höstterminen 2009.

5 Projektets påverkan på de genomgående (horisontella) kriterierna

5.1 Miljöförändrande insatser

Projektet bedöms inte ha någon direkt miljöpåverkan. Indirekt kan på sikt positiva miljöeffekter erhållas genom att tillgängliggörandet av information via webbgränssnitt och andra elektroniska medier minimerar vanlig pappershantering. Fler av projektets aktiviteter har till syfte att öka informationstillgången via webbgränssnitt i stället för via mer traditionell kommunikation via papper eller interna tidningar/nyhetsblad. Projektets fokus på dokument- och informationsflöde med hänsyn tagen till ett långsiktigt bevarandeperspektiv skapar förutsättningar för att SME verksamhet kan utgöra en del av morgondagens kulturarv. Det finns i dag stora farhågor för att information kring denna typ av verksamhet inte kommer bevaras för framtiden.

5.2 Jämställdhetsinsatser

Jämställdhetsaspekter har beaktats i samband med rekrytering och sammansättning av projektorganisationen i syfte att nå en jämn fördelning mellan män och kvinnor. Det har också i den egentliga projektgruppen varit en jämn könsfördelning (se s.8). Däremot har i den utvidgade forskargruppen varit en klar övervikt för män.

5.3 Internationalisering

För aktiviteter och målsättning rörande denna punkt se sid. 6 och texten i anslutning till delmål 6.

5.4 IT-projekt

Projektet kan till stor del beskrivas som ett IT-projekt vars främsta syfte har varit att bidra till ökad tillgänglighet, ökad kännedom och kompetens om dokument- och informationsflöden med digitala förtecken. Projektets uttalade syfte var att skapa en bättre IT-infrastruktur för små- och medelstora tillverkningsföretag.

6. Projektets övriga resultat och erfarenheter

Forskningsresultaten visade att det fanns stora besparingar att göra på ökad effektivitet kring företagets informationsflöden. Företagens mognad och beredskap för att ta till sig ett mer

⁴ SMEinfo - Små- och medelstora företags informationshantering. Ansökan KK-stiftelsen 6 september 2007

strukturerat arbetssätt när det gäller den egna verksamhetens informationsflöden varierade, men vetenskapen om att något måste göras har växt under projekttiden. Det uppstår en situation där alla är vinnare om aktiviteter inom detta område vidtas. De berörda företagen får ett effektivare informationsflöde, IT-företagen får fler konsultuppdrag och behovet av vidare analys och forskning gynnar akademien. Projektet har i stort uppnått de mål som finns beskrivna på sidan 3. Intresset för projektets område har vuxit under projekttiden varför det finns goda förutsättningar för att kommande forskningsansökningar kring detta ämnesområde kan beviljas medel. Förutsättningar för att regionen kan komma att spela en avgörande roll i framväxten av ett nytt forskningsområde samt en ny marknad är mycket goda. Erfarenheterna från projektet bör också tas till vara i de framtida utvecklingsscenarier som processas fram i regional samverkan (t.ex RTP). Projektet kan dock se att mer tid och forskning bör läggas på det mer långsiktiga bevarandet. Konkret innebär det att företagen i större utsträckning bör analysera sin information med avseende på framtida behov och eventuella gallringsfrister. Dessutom bör de tekniska lagringsteknikerna och eventuella leveransrutiner till en mer långsiktig arkivdepå behandlas mer utförligt.

Delar av detta kommer dock att behandlas i den vetenskapliga slutrapport som projekt avser att färdigställa under våren 2008, men fortfarande skulle ytterligare forskning och praktisk metodutveckling behövas i denna del.

7. Resultatspridning samt skyltning

Information om projektet har funnits på Mittuniversitetets hemsida http://www.miun.se/mhtemplates/MHPage_25537.aspx. Projektet har omnämnts i en rad pressmeddelanden och i lokal dagspress. Vidare har information spridits om projektet via aktivt deltagande i konferenser där projektets mål, syften och finansiering synliggjorts.⁵ Vissa svårigheter att formera en extern referensgrupp konstaterats tidigt och med erfarenheter från bland annat tidigare projekt som Framtidens Arkiv har projektet valt att avvakta med referensgruppsmöten och istället valt att sprida information via workshop och konferenser.

En mer omfattande marknadsföring av projektet skedde i anslutning till SMEforum dagen den 11 juni 2007 då projektet anordnade en konferens med temat "*Små- och medelstora företags informationshantering - För tillväxt och nytta*" (se även punkten 3.4). Till exempel fick 1600 mottagare i nätverken kring Sundsvall 42, Åkroken och ett mittnordiskt IKT-nätverk inbjudan. Annonsering skedde också på en rad andra webbplatser såsom ABM-resurs, Midsweden biz, Företagarna, Svenskt näringslivsarkiv m.fl. Dagen besöktes av ett 30-tal personer, som lyssnade och diskuterande i anslutning till programmet.

⁵ Projektet har presenterats vid följande internationella tillfällen (de svenska redovisa ej):
Seminarium under the second Asia-Pacific Conference for Archival Educators and Trainers (2nd APCA) i Tokyo 17-20 oktober 2006.
European and Mediterranean Conference on Information Systems 2007 (EMCIS2007), Valencia, June 24-26 2007.
Electronic Government (E-gov 07), Regensburg (Germany), September 3-7, 2007.
Information om projektet finns också med i ICA-SAE's forskningsdatabas tillgänglig via internet
<http://sciswork.scis.ecu.edu.au/icasae>.

8. Kopplingar till andra projekt

Projektet har bedrivits i samverkan med andra projekt där någon av deltagarna också ingår såsom medlem ”Search processes, user behaviour, archival representational systems” samt ”CRM and SMEs - An Embryotic Research Field of Increasing Relevance” bägge projekten har sin hemvist vid Mittuniversitetet.

Bilaga 1 – Artiklar producerade i anslutning till SMEdoc

Borglund, E. (2007). En introduktion till EDM och ECM ur ett arkivvetenskapligt perspektiv Arkiv, Samhälle och Forskning, 2007(1), 44-58.

Borglund, E. A. M. (2007). EDM business values in a SME environment in terms of knowledge management. Paper presented at the European and Mediterranean Conference on Information Systems 2007 (EMCIS2007), Valencia, June 24-26.

Borglund, E. A. M., & Sundqvist, A. (2007). The role of EDM in information management within SMEs. Paper presented at the Accepted for appearance in The Second International Conference on Digital Information Management (ICDIM'07).

Wahlberg O., Sundberg H., Sandberg K. W. and Strandberg C. CRM and SMEs – An Embryotic Research Field of Increasing Relevance. *Accepted for the The European Conference on Information Management and Evaluation, Montpellier, France, 20 – 21 Sep, 2007.*

Kommande:

Borglund, E.A.M, & Sundberg, H.P. (In progress). EDM and Business processes (Working title). To be submitted to journal (Special issue on EDM and business processes)

Asproth, V. (2007). Document management in an Organization Information System. To be submitted.

.....
Thomas Lindstein Rektor

.....
Göran Samuelsson Projektledare